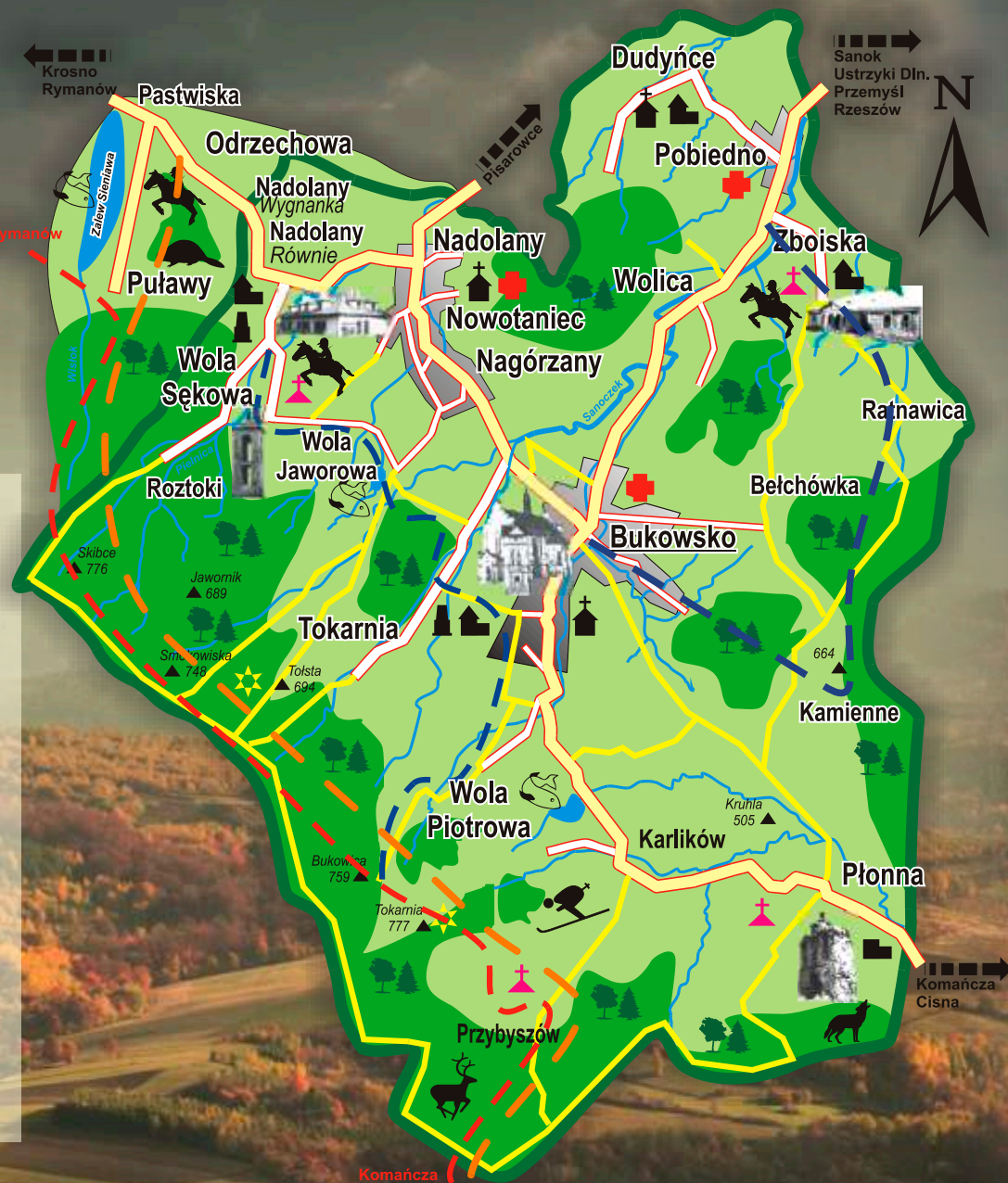

Legenda:

- Droga główna
- Droga podrzędna
- Droga gruntowa
- Granice gminy
- Rzeki - Potoki
- Lasy
- ★ Punkt widokowy
- ⬛ Zabytki
- ⬛ Ruiny
- + Punkt medyczny
- ⬛ Kościół zabytkowy
- ✦ Zabytkowe kapliczki
- ⬛ Pomniki
- ⬛ Wyciąg narciarski
- ⬛ Stawy rybne
- Główny Szlak Karpacki
- Szlak Konny
- Ścieżki spacerowe

Gmina Bukowsko

Witamy chlebem i solą

Gmina Bukowsko, to kraina pełna podgórskiego kolorytu i bajkowego klimatu. Miejsce wabiące aromatami wyśmienitych miodów, których posmakować można u miejscowych pszczelarzy oraz potraw, w których przenikają się tradycje kulinarne pogranicza. Tylko u nas skosztujecie Państwo sera przyrządzanego z jajek, czy pieczonych na watrze pierogów. Nieskażona przyroda, niepowtarzalne krajobrazy i cisza, to zachęta dla każdego, kto poszukuje relaksu na łonie natury. Największym bogactwem tej ziemi są jednak jej mieszkańcy – zawsze serdeczni, otwarci i gościnni. To oni dbają o pielęgnowanie miejscowych zwyczajów i tradycji. By w pełni odkryć ten wyjątkowy zakątek Polski, zapraszamy Państwa w nasze gościnne progi.

Onas

Gmina Bukowsko położona jest w województwie podkarpackim na Pogórzu Bukowskim. Gminę tworzy trzynaście miejscowości: Bukowsko, Dudyńce, Karlików, Nadolany, Nagórzany, Nowotaniec, Płonna, Pobiedno, Tokarnia, Wola Piotrowa, Wola Sękowa, Wolica i Zboiska, (zamieszkałych przez ponad 5.500 mieszkańców) oraz cztery nieistniejące miejscowości historyczne: Bełchówka, Kamienne, Przybyszów i Ratnawica. Obejmuje obszar prawie 14 tysięcy hektarów, z czego blisko połowę zajmują przepelnione soczystą zielenią lasy. Panujący tu klimat jest nieco łagodniejszy od górskiego, z walorami uzdrowiskowymi Iwonicza i Rymanowa Zdroju. Na przełomie lat 2010/11, krajobraz wzbogacił się o dziewięć 80 metrowych elektrowni wiatrowych. Ta zmiana krajobrazu jednych zachwyca, innych przyprawia o przysłowiowy ból głowy. Siedzibą władz samorządowych jest wieś Bukowsko (będąca miasteczkiem w latach 1748 - 1946). W 1999 r. gmina Bukowsko podpisała i realizowała umowę partnerską o współpracy z Maizieres - les - Metz we Francji, a w 2001 r. podobną umowę z gminą Topolovka ze Słowacji. Od roku 2005 wydajemy w pełni kolorową gazetę gminną o nazwie Kwartalnik. Więcej informacji na naszej stronie internetowej www.bukowsko.pl

Topolovka

Maizières-lès-Metz

Baza noclegowa

Gościom i turystom ciekawym wiejskiego życia, domowego jadła oraz bezpośredniego obcowania z przyrodą i zwierzętami, proponujemy wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych. Pozostałym oferujemy pokoje 2, 3 i 4 osobowe (ogółem 50 miejsc) w hotelu z restauracją „Zajazd pod Bukowicą” w Bukowsku oraz pokoje (30 miejsc) w pensjonacie „Dwór-Wola Sękowa”, który dysponuje m.in. stadniną koni, salą bilardową, sauną, solarium. Dom Rekolekcyjno - Formacyjny Caritas Archidiecezji Przemyskiej w Zboiskach posiada 70 miejsc noclegowych w pokojach 3, 4, 5 i więcej osobowych z łazienkami, z możliwością zamówienia posiłków. Mniej wymagającym, w okresie wakacji oferujemy noclegi w naszych wyremontowanych szkołach. Przystępne ceny, miła, rodzinna atmosfera, niepowtarzalna kuchnia, regionalne wypieki, wieczory przy ognisku i dźwiękach muzyki, to dewiza gospodarzy i powody, dla których warto do nas przyjechać (www.bukowsko.przyjedz-tu.pl).

Tradycja

Gmina Bukowsko słynie z przywiązania do tradycji. W latach powojennych proces kultywowania dawnych zwyczajów od nauczycielki **Kazimierzy Kochańskiej** przejął **Piotr Przyboś** z Bukowska, zakładając wielopokoleniowy Zespół Pieśni i Tańca „Bukowianie”. W kolejnych latach kapele ludowe: „Wolanie”, „Euro-Folk-Show”, czy „Młodzi Bukowianie”, pozostawiły niezatarty ślad w kontynuacji tego dzieła. Niewątpliwie kapela „Bukowianie”, będąca m.in. laureatem Nagrody im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”, może pochwalić się największymi sukcesami na arenie krajowej i zagranicznej. Do dnia dzisiejszego zachowały się różne obrzędy i zwyczaje, które przekazywane są z pokolenia na pokolenie. Należą do nich m.in.: połaźnicy i kolędnicy, składający życzenia w okresie Świąt Bożego Narodzenia, słomiannik, pojawiający się na Nowy Rok, czy warta strażaków przy Wielkanocnym Grobie. Organizowane u nas regionalne i gminne imprezy kulturalne, uroczystości dożynkowe, zawody sportowe itp., dają możliwość bezpośredniego w nich udziału i niezapomnianych wrażeń.

Dziedzictwo kulturowe

Cechą, która wyróżnia gminę Bukowsko jest wielonarodowe dziedzictwo. Tu z polską kulturą przeplatają się pozostałości kultur Rusinów i Żydów, którzy niegdyś współtworzyli naszą społeczność. Niestety mówimy o śladach, ponieważ niszczycielskie działania wojenne, później band UPA, a także niesprzyjająca polityka władzy ludowej sprawiły, że do dziś na terenie gminy zachowały się jedynie ich pozostałości. Należą do nich ruiny cerkwi w Nagórze i Płonnej, dzwonnica cerkiewna w Woli Sękowej oraz liczne kapliczki, przydrożne krzyże, cmentarzyska i kirkuty malowniczo wtopione w krajobraz, które są atrakcją dla turystów szukających takich miejsc. Do dziś zachowała się jedynie cerkiew grekokatolicka w Wolicy, dzięki adaptacji na kościół rzymskokatolicki. Wytrawne ucho wędrowca wsłuchane w echo okolicznych gór i lasów, a także miejscową gwarę i nutę usłyszy starą pieśń, splot dawnych kultur żyjących tu grup etnicznych (m.in. Cyganów, Łemków, Dolinian...).

Skarby historii

Do najstarszych i najwspanialszych zabytków należą świątynie rzymskokatolickie, majestatyczny kościół barokowy w Nowotańcu oraz kościoły neogotyckie w Bukowsku i w Dudyńcach. Współczesne kościoły w Woli Sękowej i Zboiskach oraz dom modlitwy zielonoświątkowców w Woli Piotrowej, swoją architekturą zapewne mogą zainteresować znawców tematu. Swoistym dopełnieniem magii miejsc sakralnych są liczne przydrożne kapliczki i krzyże, często ukryte w gąszczu zieleni drzew i krzewów. Po istniejących tu dawniej kilku przepięknych dworach pozostał tylko jeden budynek w Zboiskach, położony w malowniczym otoczeniu starych drzew i fos oraz budynek gospodarczy w Woli Sękowej usytuowany w sąsiedztwie bajkowych stawów i niezwykłego drzewostanu. Jeszcze gdzieśgdzie, pośród nowych, murowanych domów, można dostrzec pojedyncze stare chaty, które wprowadzają klimat dawnej wsi. Wszyscy stęsknieni za takim widokiem i wspomnieniami mogą wrócić do niezapomnianych chwil u babci, odwiedzając Regionalną Izbę Pamięci w Zespole Szkół w Nowotańcu, w której obejrzą ciekawy zbiór narzędzi i zapomnianych już eksponatów.

Synowie tej ziemi

Wielu rodaków złotymi zgłoskami zapisało karty historii naszej małej ojczyzny. Do grona wyjątkowych postaci należą:

Adam Didur, pochodzący z Woli Sękowej (1874 – 1946) śpiewak operowy, jeden z najznakomitszych basów przełomu XIX i XX w. solista Metropolitan Opera, założyciel Opery Śląskiej w Bytomiu.

bł. Ojciec Anastazy Jakub Pankiewicz, urodzony w Nagórze (1882 – 1942), kapelan wojskowy, wychowawca młodzieży, założyciel szkoły katolickiej i zgromadzenia sióstr Antonianek w Łodzi, męczennik obozu koncentracyjnego w Dachau.

Ks. Infułat Piotr Jan Adamski urodzony w Pobiednie (1891 – 1982), był proboszczem najstarszej polskiej parafii w USA, działacz Polonii amerykańskiej w Buffalo, założyciel polskiej szkoły oraz chóru, wspierał wiele akcji charytatywnych m.in. w Dudyńcach i Pobiednie.

Prof. Julian Krzyżanowski (1892 – 1976), absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, historyk literatury, folklorysta, wykładowca, redaktor i edytor dzieł literackich, urodzony w Stojanówce pod Lwowem, syn organisty z Bukowskiej.

Prof. Jan Radożycki ur. w Bukowskiej (1911 – 2003), absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, filolog klasyczny, tłumacz dzieł autorów starożytnych i nowożytnych, autor licznych publikacji, żołnierz AK.

Ks. prof. Eugeniusz Tomaszewski urodzony w Nowotanie (1918 – 1978), wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, od 1954 r. rektor Seminarium Duchownego Śląska Opolskiego.

Prof. Feliks Kiryk (1933), absolwent Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, późniejszy rektor tej uczelni, wybitny historyk-mediewista, autor ponad 350 publikacji i kilkunastu książek, honorowy obywatel rodzimego Bukowskiej.

Przyroda – flora i fauna

Nieskażone, czyste środowisko gminy Bukowsko, obfituje w liczne pomniki przyrody i niezwykle twory natury. W podworskich ogrodach i w otoczeniu urokliwych kapliczek zachowały się pomnikowe drzewa, które były niemymi świadkami historycznych wydarzeń. Rozległe lasy to raj dla myśliwych i grzybiarzy. To także niesamowite spotkanie z przyrodą, bowiem właśnie tutaj występuje rzadko spotykane skupisko cisa, drzewa, które w 1423 r. król Władysław Jagiełło objął ochroną. Można tu spotkać wiele innych prawnie chronionych gatunków roślin. Łąki pokrywa kolorowa szata barwnych kwiatów i ziół, a szczęśliwcom udaje się wypatrzeć wśród drzew wiele chronionych gatunków ptaków, płazów i zwierząt, np.: lisa, sarnę, jelenia karpackiego, rysia, żbika, dziką, wilka czy niedźwiedzia. Okoliczne lasy, to także bogactwo jagód, grzybów, orzechów laskowych, poroża i niepowtarzalnych korzeni drzew.

Sport to zdrowie

Świetne warunki terenowe i coraz lepsza baza sprawiają, że gmina Bukowsko to doskonałe miejsce do aktywnego wypoczynku i relaksu na łonie natury. Stadiony i boiska sportowe miejscowych klubów, orlik w Bukowsku i hale sportowe miejscowych szkół, czekają na wszystkich, którzy dbają o zdrowie, ciężką fizyczną, a przede wszystkim potrzebują chwili relaksu z dala od zgiełku i codziennego stresu. Adekwatnie do potrzeb i zainteresowań można tu pograć w piłkę nożną, ręczną, siatkową, halową, koszykówkę, unihokeja, tenisa stołowego lub uprawiać inne dyscypliny sportu. Mało ruchliwe drogi, ścieżki spacerowe i ukształtowanie terenu sprzyjają uprawianiu biegów przełajowych. Inną atrakcją jest możliwość skorzystania z wypożyczalni quadów, a zimą skuterów śnieżnych (Wola Piotrowa). Profesjonalistom proponujemy Arenę w Sanoku (15 km), jeden z najnowocześniejszych zespołów obiektów sportowych w Polsce, na którym latem uprawia się m.in. pływanie, piłkę ręczną, tenis, boks, natomiast zimą hokej, łyżwiarstwo szybkie, wyścigi motocyklowe na lodzie (ice speedway). Zimą dla narciarzy wspaniałe warunki widokowe i długie trasy zjazdowe oferują wyciągi: orczykowy w Karlikowie oraz krzesełkowy w Puławach (23 km), oświetlane, sztucznie naśnieżane, z bazą hotelową i trasami zjazdowymi dla początkujących i bardziej zaawansowanych narciarzy i snowboardzistów. Ambitnych zachęcamy do podążania śladami wybitnego sportowca, **Ryszarda Długosza** z Nowotańca, zapaśnika i olimpijczyka w Meksyku oraz Monachium, wielokrotnego medalistę mistrzostw Polski.

Ścieżki spacerowe i rowerowe

Dobre warunki do dłuższych lub krótszych spacerów i przejazdów rowerowych na trasach o różnej skali trudności są kolejnym atutem gminy Bukowsko. Turyści mają do wyboru łatwe do pokonania trasy o nawierzchniach asfaltowych lub utwardzonych, ale i trudniejsze, o większym nachyleniu podjazdów na drogach polnych. Prowadzą one przez najciekawsze zakątki gminy, uwzględniając atrakcje krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe. Ceniącym wygodę proponujemy przejażdżki konne w siodle lub bryczką (Wola Sękowa, Zboiska). Zapraszamy więc na ścieżki historyczno-przyrodnicze „Buczyna Karpacka” na Bukowicę (dojście od Woli Piotrowej), „Szlakiem dawnych osad” na trasie Zboiska – Bukowsko oraz ścieżkę edukacyjną „Śladami trzech narodów – Polacy, Rusini i Żydzi w Gminie Bukowsko” biegnącą z Bukowska do Kamiennego, na której można podziwiać również żeremia bobrów. Ścieżki są oznakowane, a na ich dłuższych odcinkach zostały urządzone punkty przystankowe. Utwardzone drogi prowadzą też do dziewięciu elektrowni wiatrowych, które górują nad szczytami. Przez teren gminy Bukowsko przebiegają różne szlaki turystyczne:

- **Szlak czerwony:** Iwonicz Zdrój – Rymanów Zdrój – Puławy – Tokarnia – Przybyszów – Komańcza (Główny Szlak Beskidzki).
- **Szlak żółty:** Wola Piotrowa – Tokarnia – Wisłok Wielki – Kanasiówka.
- **Szlak zielony:** Komańcza – Dołżyca – Garb Średni – Kanasiówka – Moszczaniec – Puławy Górne – Besko.
- **Szlak papieski:** Komańcza – Bukowsko – Puławy – Dukla.
- **Ekomuzeum „Beskidzkie Wędrowanie”** – szlak przebiega przez teren 10 gmin, obejmuje 36 przystanków i prezentuje m.in. obiekty, muzea, izby historyczne, galerie sztuki, zabytki, ...

ULRA w Woli Sękowej

Oprócz czystego powietrza, regionalnego jadła i innych propozycji dla ciała, Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej oferuje ciekawe i różnorodne doznania duchowe i artystyczne w dziedzinie rzeźby, malarstwa, wikliniarstwa, ceramiki, haftu, koronkarstwa, bibułkarstwa, wyrobu figurek woskowych itp. Uniwersytet posiada własną bazę noclegową i lokalową (30 miejsc w pokojach wieloosobowych, aneks kuchenny, łazienki z prysznicami), umożliwiającą organizację różnorodnych form twórczego wypoczynku i działania m.in. plenerów, warsztatów, kursów, wystaw i pokazów rękodzieła artystycznego, czy zajęć dla dzieci i młodzieży w ramach edukacji regionalnej. Na terenie placówki funkcjonuje „Galeria Sękowa” prowadzona społecznie przez znanego w Polsce artystę, rzeźbiarza **Piotra Woronę**. ULRA, co roku prowadzi nabór i pod okiem mistrzów, w dwuletnim cyklu, doskonali warsztat rękodzieła artystycznego studentów z całej Polski.

Ogólnopolski Festiwal „Bukowskie Prezentacje Folkloru Młodych”

To jedna z największych i najważniejszych imprez o wymiarze ogólnopolskim, realizowana cyklicznie od 1996 roku. Festiwal adresowany jest do młodych wykonawców, twórczo kultywujących tradycje muzyki ludowej poszczególnych regionów naszego kraju oraz grup etnicznych. Prezentacje konkursowe oceniane są w czterech kategoriach: dziecięcych i młodzieżowych kapel ludowych, zespołów śpiewaczych, solistów instrumentalistów i solistów śpiewaków. Co roku w pierwszą niedzielę lipca w Bukowsku rozbrzmiewają nuty wywodzące się z różnych zakątków kraju. Na bukowskiej estradzie młodzi artyści często stawiają „pierwsze kroki” na polu muzycznym. Przez kolejne lata, pomysłodawcy imprezy i członkowie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej czuwają nad jej kontynuacją i rozwojem.

Okolice - bliżej i dalej

Najbliższe okolice gminy Bukowsko, stanowią dopełnienie tego, czego u nas brakuje. Dla ciekawych świata, historii i uroków malowniczych widoków proponujemy:

- Skansen z nowo wybudowanym Rynkiem Galicyjskim i Muzeum Historyczne w Sanoku z wystawą obrazów Zdzisława Beksińskiego,
- Szlak Ikon,
- Klasztor sióstr Nazaretanek w Komańczy, miejsce więzienia kardynała Stefana Wyszyńskiego,
- Ruiny klasztoru Karmelitów Bosych w Zagórzcu,
- Tamę i zalew w Sieniawie,

Podążając nieco dalej polecamy:

- Zalew w Solinie i malownicze tereny Bieszczadów,
- Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego w Bóbrce,
- Zamki w Odrzykoniu, Łańcutie, Krasiczynie,
- Uzdrowiska w Rymanowie Zdroju, Iwoniczu Zdroju.

